

วัดในตำบลปากเกร็ด

1. วัดกลางเกร็ด

1.1 ชื่อวัด

วัดกลางเกร็ด

1.2 สถานที่ตั้ง และพิกัดที่ตั้งของวัด

ตั้งอยู่ที่ตำบลปากเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ริมน้ำเจ้าพระยาฝั่งตะวันออก ใน
กลางลัดเกร็ด ใกล้บ้านปากด่าน

1.3 ประวัติความเป็นมาของวัด

วัดกลางเกร็ดเป็นวัดโบราณ สร้างตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาตอนกลาง ก่อนมีการขุดคลองลัด
เกร็ดเป็นทางการ จนกระทั่ง พ.ศ. 2308 พม่ายึดเมืองนนทบุรีได้ วัดกลางเกร็ดจึงถูกทิ้งร้างไป
ระยะหนึ่ง จนกระทั่ง พ.ศ. 2317 สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช โปรดเกล้าฯ ให้คนมอญที่เข้ามา
พึ่งพระบรมโพธิสมภารมาตั้งบ้านเรือนอยู่ที่บ้านปากเกร็ดใกล้ด่านปากเกร็ด จึงมีคนมอญมาอยู่วัด
กลางเกร็ดในช่วงเวลาดังกล่าว ดังนั้นวัดกลางเกร็ดจึงได้รับการดูแลจากคนมอญที่มาอาศัยอยู่ มี
พระมอญมาอยู่ที่วัดนี้จนถึงสมัยรัชกาลที่ 3 ต่อมาคนไทยที่มาร่วมทำหน้าที่รักษาด่านและมาตั้ง
บ้านเรือนอยู่ที่บ้านปากด่านบริเวณปากคลองลัดเกร็ดด้านใต้จำนวนมาก ได้ร่วมกันปฏิสังขรณ์และ
ทำบุญที่วัดกลางเกร็ด วัดนี้จึงเป็นศูนย์รวมของชุมชนชาวไทยที่ปากด่านจนถึงปัจจุบัน

1.4 ความสำคัญของวัด

วัดกลางเกร็ดเป็นวัดที่มีพระสงฆ์ปฏิบัติปฏิบัติชอบ เป็นที่เคารพของบุคคลทั่วไปมาแต่โบราณ พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงสถาปนาเจ้าอาวาสวัดกลางเกร็ดเป็นพระครูวิเชียร พร้อมทั้งพระราชทานจีวรและบาตร ตำแหน่งพระครูวิเชียรเป็นสมณศักดิ์สงฆ์ฝ่ายรามัญนิกาย แสดงว่าวัดกลางเกร็ดเป็นวัดมอญมาก่อน และเป็นวัดหัวเมืองที่เจ้าอาวาสเป็นพระครู เป็นวัดที่มีโบราณวัตถุและโบราณสถานที่ทรงคุณค่ามากแห่งหนึ่ง และเคยเป็นวัดที่พระครูนนทสิทธิการ เจ้าอาวาสได้ดำรงตำแหน่งเจ้าคณะอำเภอปากเกร็ดมาก่อน ปัจจุบันท่านดำรงตำแหน่งที่ปรึกษา เจ้าคณะอำเภอ

1.5 สิ่งสำคัญภายในวัด

อุโบสถ เป็นสถาปัตยกรรมสมัยกรุงศรีอยุธยา ก่ออิฐถือปูนทรงโรงขนาด 5 ห้อง หลังคาลาด 2 ชั้น มีพาไลคลุมชานชาลาด้านหน้าและด้านหลัง หน้าบันจำหลักลายกนกก้านขด ออกลายหัวโตมีเทพพนมอยู่กลาง หน้าบันปิดทองประดับกระจก เป็นหน้าบันสมัยกรุงศรีอยุธยาที่มีความงามที่สุดแห่งหนึ่งในอำเภอปากเกร็ดและในจังหวัดนนทบุรี

ข้อฟ้า ใบระกา หางหงส์ ไม้แกะสลักปิดทองประดับกระจก คันทวยมีขนาดเล็ก อ่อนช้อย
ทำเพียงประดับให้เกิดความงดงาม ไม่ได้ใช้รองรับน้ำหนักชายคา จึงได้สร้างปูนเพื่อรองรับน้ำหนัก
ชายคาในภายหลัง

ซุ้มบันแถลง ซุ้มประตูอุโบสถ วัดกลางเกร็ด

หน้าบันอุโบสถ วัดกลางเกร็ด
ที่เป็นหน้าบันที่งามที่สุดในอำเภอปากเกร็ด

ชานชาลา มีลูกกรงปูนปั้นล้อมทั้งด้านหน้าและด้านหลัง บันได้ขึ้นอยู่ทางด้านข้างซ้ายและขวา
ทั้ง 2 ด้าน

เสมา แบบนั่งแท่นรูปดอกบัวไม่มีซุ้มเสมาและไม่มีกำแพงแก้ว

พระพุทธไสยาสน์ ด้านหน้าอุโบสถมีพระพุทธไสยาสน์สมัยกรุงศรีอยุธยา ขนาดพระองค์ยาว
22 เมตร เป็นพระพุทธรูปปูนปั้นที่มีความงดงาม มีขนาดใหญ่เป็นอันดับ 2 รองจากพระพุทธ
ไสยาสน์ที่วัดกุฎี ซึ่งเป็นพระพุทธไสยาสน์ที่ใหญ่ที่สุดในอำเภอปากเกร็ด เดิมประดิษฐานอยู่ในวิหาร
ที่เป็นอาคารเปิดโล่ง แต่ปัจจุบันวัดได้สร้างวิหารหลังใหม่เป็นอาคารที่มีผนังทั้ง 4 ด้าน และมีการ
บูรณะองค์พระพุทธไสยาสน์ใหม่จึงมีพระพักตร์เปลี่ยนไปจากเดิม

พระประธาน และพระพุทธรูปในโบสถ์ เป็นพระพุทธรูปหินทรายสมัยกรุงศรีอยุธยา อยู่บนฐานชุกชีใหญ่รวมกันทั้งหมด 12 องค์ มีพระพุทธรูป พระประธาน ประดิษฐานอยู่กลาง ซึ่งเป็นลักษณะการประดิษฐานพระพุทธรูปสมัยกรุงศรีอยุธยา พระพักตร์พระพุทธรูปทุกองค์งดงามนัก

พระปราสาทค์หน้าอุโบสถ สร้างสมัยกรุงศรีอยุธยาทั้ง 2 องค์ ตั้งอยู่มุมซ้ายและขวาอุโบสถ มีซุ้มจระนำประดิษฐานพระพุทธรูปทั้ง 4 ทิศ นพศูลที่ประดับยอดพระปราสาทค์ทั้ง 2 เป็นยอดนพศูลขนาดใหญ่ ที่งามรับกับองค์พระปราสาทค์

พระเจดีย์ทรงเครื่อง ด้านข้างอุโบสถทั้งซ้ายและขวา มีพระเจดีย์ทรงเครื่องขนาดสูง 3 เมตร ด้านละ 1 องค์ เป็นเจดีย์เหลี่ยมย่อมุมไม้สิบสอง มีลายปูนปั้นที่สวยงามประดับองค์เจดีย์ทั้งสอง ส่วนยอดทำเป็นบัวกลุ่ม

กะหรือเจดีย์จีน ด้านหน้าและด้านซ้าย-ขวาของอุโบสถมีกะหรือเจดีย์แบบจีน สูงประมาณ 3 เมตร ด้านละ 2 องค์ รอบองค์เจดีย์เจาะเป็นช่องคล้ายกลีบบัวสำหรับประดิษฐานพระพุทธรูป

หอไตรกลางน้ำ เป็นอาคารเรือนไม้ทรงไทยขนาดใหญ่อยู่กลางสระน้ำ สำหรับเก็บพระไตรปิฎกและคัมภีร์ทางพระพุทธศาสนา แต่ปัจจุบันสระน้ำตื้นเขินไปและมีสิ่งก่อสร้างอื่นๆมาสร้างติดกับหอไตร ความงามของหอไตรจึงลดลงไปมาก

ศาลาการเปรียญ เดิมเป็นศาลาไม้ แต่เกิดการชำรุดทรุดโทรมมาก จอมพลถนอม กิตติขจร อดีตนายกรัฐมนตรีได้สร้างศาลาการเปรียญหลังใหม่เป็นอาคารสองชั้นขนาดใหญ่แทนศาลาการเปรียญหลังเดิม

1.6 เส้นทางการเดินทาง แผนที่

รถยนต์ จากห้าแยกปากเกร็ดตรงไปตามถนนแจ้งวัฒนะไปทางเทศบาลนครปากเกร็ด จากห้าแยกประมาณ ๒๐ เมตร ก่อนถึงโรงหนังเมเจอร์ฮอลล์วีวูด เลี้ยวซ้ายเข้าถนนภูมิเวท ระยะทางประมาณ ๒ กิโลเมตร ถึงวัดกลางเกร็ด

เอกสารอ้างอิง

พิศาล บุญผูก (2550). **วัดในอำเภอปากเกร็ด**. นนทบุรี : โครงการพัฒนาเครือข่ายบริการองค์ความรู้และสารสนเทศดิจิทัลสู่ชุมชน สำนักบรรณสารสนเทศ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.